

T.
ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG
RÉSZÉRE

Győri Törvényszék
Büntetés-végrehajtási Csoport, mint
elsőfokú bíróság útján

Győr
Szent István út 6.
9021

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: N/746-2/2020	
Érkezett: 2020 JÚN 02.	
Példány	Kezezőiroda: Érkezett: 2020 APR 29.
Melléklet: db	Az ügyirat száma: Bj. 342/2019.

Győri Törvényszék
Büntetés-végrehajtási Csoport
Érkeztetés módja: személyesen kézbesítéssel küldve/
postán (e-mailen/faxon) érkezett

Példány: Mell.: **db**

Az ügyirat száma: **Bj. 342/2019.**

Példány: Mell.: **db**

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott,

[redacted] mint panaszos - a jelen beadványomhoz P/1. szám
alatt mellékelten csatolt ügyvédi meghatalmazással igazolt jogi képviselőm, Dr.
Belcsák Róbert Ügyvédi Iroda [redacted]

[redacted], eljáró ügyvéd: Dr. Belcsák Róbert) útján - ezúton
az alábbi

alkotmányjogi panasz

terjesztem elő, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 30. § (1) bekezdésében meghatározott 60 napos törvényes határidőn belül:

I. ALKOTMÁNYJOGI PANASZ

- 1 Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a szerinti hatáskörében eljárva, állapítsa meg, hogy a Győri Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2020. február 03. napján kelt, Bpkf.493/2019/8. számú jogerős végzésének az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt előterjesztett kártalanítási kérelmemet elutasító és ezzel a Győri Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja által 2019. augusztus 09. napján kelt, Bv.342/2019/10. számú végzését helyben hagyó részében a döntése alaptörvény-ellenes, mivel a végzés az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe ütközik, emiatt kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés b) pontja alapján a megjelölt bírósági döntést megsemmisíteni szíveskedjék.

II. TÉNYBELI INDOKOLÁS

- 2 2011. december 22. napja óta folyamatosan töltöm előbb előzetes letartóztatásban, majd letöltendő szabadságvesztés útján a jogerősen kiszabott büntetésem. A büntetésem megkezdése óta a [redacted]
[redacted] voltam elhelyezve.

- 3 2015. június 30. napján az embertelen fogvatartási körülmények miatt az Emberi Jogok Európai Bíróságához fordultam az EJEE embertelen, kínzó és megalázó bánásmód tilalmának megsértése miatt. Az EJEB a kártérítési kérelmemet 33466/15. számon nyilvántartásba vette, azonban a tárgyi kártérítési ügyek elbírálásának felfüggesztése miatt a strasbourgi bíróság nem ítélte meg a részemre kártérítést.
- 4 2017. március 30-án nyújtottam be az első kártalanítás iránti kérelmemet a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bvtv.) 2017. január 01. napjától hatályos 10/A. § (1) bekezdése alapján a Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportjához, amely eljárás 5.Bv.1128/2018. ügyszámon indult. A kérelmet P/2. szám alatt csatolom. Ezt követően az újonnan előterjesztett kártalanítási kérelmem tárgyában 5.Bv.1686/2018. ügyszámon indult eljárást a Szegedi Törvényszék az 5.Bv.1686/2018/5. számú, 2018. december 18. napján kelt végzésével az 5.Bv.1128/2018. számú ügghöz egyesítette. Az egyesítésről szóló bírósági végzést P/3. szám alatt csatolom.
- 5 2017. július 17. napján – eleget téve a Bvtv. 144/B. §-ából eredő kötelezettségemnek – panaszt nyújtottam be, amelynek a mozgástér hiánya tárgyában a [REDACTED] Fegyház és Börtön helyt adott. Ezt követően újabb panaszt terjesztettem elő 2018. augusztus 04. napján is, amelynek szintén helyt adtak a releváns körben. A [REDACTED] Fegyház és Börtön határozatát P/4., míg a [REDACTED] Fegyház és Börtön határozatát P/5. szám alatt csatolom.
- 6 A Szegedi Törvényszék az áthelyezésemre tekintettel, ezt követően az 5.Bv.1128/2018/31. számú, 2019. január 31. napján kelt végzésével az ügyet áttette a Győri Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportjához, ahol a 2018. május 15. napján előterjesztett újabb kérelmemre figyelemmel, a kártalanítási eljárás Bv.342/2019. ügyszámon már folyamatban volt. Az áttételt elrendelő végzést P/6. szám alatt csatolom.
- 7 A Győri Törvényszék a Bv.342/2019/10. számú, 2019. augusztus 09. napján kelt végzésében a 2016. november 21-től 2018. május 15-ig tartó időszak vonatkozásában, 461 napra, 578.400,- Ft összegű kártalanítást állapított meg. Az elsőfokú végzést P/7. szám alatt csatolom.
- 8 Az elsőfokú végzéssel szemben én nyújtottam be fellebbezést, amelyben sérelmeztem, hogy a bíróság jogsértő módon nem vette figyelembe a kártalanítás megállapítása során a kérelemben megjelölt 2011. december 22-től kezdődő időszakot. Az ügyészség a fellebbezésemre adott észrevételében osztotta az álláspontomat.
- 9 A Győri Törvényszék, mint másodfokú bíróság a Bpkf.493/2019/8. számú, 2020. február 03. napján kelt végzésében az elsőfokú döntést részben megváltoztatta és megállapította, hogy a kártalanításra a 2015. június 26-tól 2018. május 15-ig terjedő időszak vonatkozásában, 527 napra vagyok jogosult és a megítélt összeget 641.400,- Ft-ra emelte. A másodfokú végzést P/8. szám alatt mellékelten csatolom.

- 10 A másodfokú bírósági határozatot 2020. február 27. napján kézbesítették a részemre a büntetés-végrehajtási intézetben. Az átvétel bizonyítására szolgáló kézbesítési ív nem áll rendelkezésemre.

III. JOGI INDOKOLÁS

A) Az ügy érdemében hozott bírósági döntés

- 11 A Győri Törvényszék, mint másodfokú bíróság Bpkf.493/2019/8. számú végzése az ügyben meghozott érdemi döntésnek minősül, mivel az alapvető jogokat sértő fogvatartási körülményekből származó sajátos büntetés-végrehajtási jogviszony alapján a részemre járó kártalanítás összegét oly módon bírálta el véglegesen, hogy az rendes jogorvoslattal (a Bvtv. rendszerében fellebbezéssel vagy panasszal) már nem támadható. A bíróság az általam leírtak és a büntetés-végrehajtási intézet által a rendelkezésére bocsátott bizonyítékok alapján anyagi jogi kérdésben hozott határozatot, amely ellen jogorvoslati lehetőség nincs.

B) A panaszos legitimációja

- 12 Az alkotmányjogi panasz benyújtására az érintett jogosult, aki jelen ügyben a kártalanítást kérő elítéltként egyedül én vagyok.

C) Az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelme, az ügy érdemét befolyásoló alaptörvény-ellenesség

- 13 Álláspontom szerint a bíróság támadott végzése azért sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében deklarált jogállamiság elvét, mert a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmába ütközik amiatt, hogy az első- és másodfokú bíróság olyan körülményt értékelte a terhemre, amelynek 2015-ben értelemszerűen nem tehettem eleget, hiszen a Győri Törvényszék által alkalmazott Bvtv. 10/A. § (4) bekezdésében előírt jogvesztő határidő akkor még nem is létezett, mert az csak 2017. január 01. napjától hatályos.
- 14 A T. Alkotmánybíróság korábban több határozatában (30/2014. (IX. 30.) AB határozat, 3051/2016. (III. 22.) AB határozat) is kifejtette, hogy a visszaható hatály tilalma elsősorban a normaalkotással szemben megfogalmazott elvárás, amely szerint jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé.
- 15 A 3051/2016. (III. 22.) AB határozatában (megerősítve a 3314/2017. (XI. 30.) AB határozat, IV/1833/2017. AB határozat) a T. Alkotmánybíróság azonban megállapította azt is, hogy alkotmányellenesség nemcsak a jogalkotással, hanem a visszaható hatályú jogalkalmazással összefüggésben is felvethető, ha a jogviszony létrejöttékor még nem létező – vagy nem hatályos – előírás alapján bírálják el egy ügyet.
- 16 Jelen ügyben a Győri Törvényszék mind a két fokon a Bvtv. 10/A. § (4) bekezdését külön is megjelölve, kifejezetten alkalmazta és a kérelmemet erre tekintettel utasította el. A Bvtv. 10/A. § (4) bekezdése szerint a kártalanítás iránti igény attól a naptól számított hat hónapon belül érvényesíthető, amelyen az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények megszűntek. E határidő elmulasztása jogvesztő. E bekezdés alkalmazásában nem tekinthető az alapvető jogokat sértő elhelyezési

körülmények megszűnésének, ha e körülmény fennállása rövid időtartamra, de legfeljebb 30 napra megszakad azért, mert az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott elhelyezése során a jogszabályban előírt élettér biztosítva volt.

- 17 A IV/1833/2017. AB határozat 31. pontjában a T. Alkotmánybíróság rögzítette, hogy a Bvtv. 10/A. § (4) bekezdése nem azt jelenti, hogy a kártalanítási igényt a 30 napot meghaladó megszakadást megelőző időszakra ne érvényesíthetné az elítélt. Az értelmező rendelkezés csupán annyit mond, hogy amennyiben a fogvatartás során 30 napot meghaladó időszakra olyan körülmények között volt az érintett elhelyezve, hogy a jogszabályban előírt élettér biztosítása következtében nem sérültek az alapvető jogai, akkor az azt megelőző időszakra vonatkozó kártalanítási igény érvényesítésére biztosított 6 hónapos jogvesztő határidő ettől az időponttól veszi kezdetét, a további fogvatartás időtartamától és az elhelyezési körülmények további alakulásától függetlenül.
- 18 Ebből és a Bvtv. 10/A. § (4) bekezdésének 2017. január 01-től való hatályba lépéséből az következik, hogy jogszerűen nem vonhatta le a Győri Törvényszék azt a következtetést a 2016. október 16-tól november 20-ig tartó 30 napot meghaladó időszakra tekintettel, hogy a 2011. december 22-től 2016. október 15-ig tartó időszak vonatkozásában a jogvesztő határidő elmulasztása miatt az igényérvényesítésnek nincs helye. Ugyanezt a jogsértő érvelést tartalmazza a támadott határozat a 2014. november 09-től 2015. június 25-ig terjedő időszak vonatkozásában, ahol szintén a Bvtv. idézett passzusát alkalmazták annak ellenére, hogy 2015-ben annak nem tehettem eleget, mivel az csak két évvel később lépett hatályba.
- 19 A T. Alkotmánybíróság a 3314/2017. (XI. 30.) AB határozatában a Bvtv. 10/A. § (4) bekezdésének alkotmányosságával kapcsolatban rögzítette, hogy mivel a Bvtv. 436. § (10) – (11) bekezdései a jogosultak körét kibővítette és az ő vonatkozásukban külön rendelkezve előírta, hogy a 10/A. § (4) bekezdésében meghatározott jogvesztő határidő 2017. január 01-jén és nem korábban kezdődik. Mivel én 2015. június 30-án az EJEB-nél 33466/15. számon nyilvántartott kérelemmel rendelkeztem, ezért a Bvtv. 436. § (10) bekezdés b) pontja vonatkozik rám. A Bvtv. 436. § (10) bekezdés b) pontja szerint az új jogintézményként bevezetett kártalanítási igény benyújtására az az elítélt is jogosult, aki az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt az EJEB-hez nyújtott be kérelmet, ha a kérelmet az EJEB a törvénymódosítás hatálybalépésének napjáig nyilvántartásba vette, kivéve, ha a fogvatartott az EJEB-hez címzett kérelmét 2015. június 10. napját követően nyújtotta be és a kérelem benyújtásakor a jogsértés megszűnésétől számítottan több mint 6 hónap telt el. Figyelemmel arra, hogy ugyan a kártérítési kérelmet az EJEB-hez 2015. június 10. után nyújtottam be, de a Bvtv. 10/A. § (1) bekezdése szerinti kérelmem benyújtásakor a jogsértés nem szűnt meg, ezért a kivétel nem alkalmazható, az ezzel ellentétes jogértelmezés ellentétes lenne a Bvtv. módosításának céljával, amelyet az idézett AB határozatban a T. Alkotmánybíróság is osztott, amikor kifejtette, hogy e szabályok kizárólag jogot megállapító jogszabálynak minősülnek, amelyek nem hordoznak hátrányos tartalmat, a hatálybalépést megelőző időre nem állapítanak meg kötelezettséget, azt nem teszik terhesebbé, valamint nem vonnak el vagy korlátoznak jogot, jogalakító hatásuk csak a jövőre nézve áll fenn.
- 20 Természetesen jelen ügyben a T. Alkotmánybíróságnak nem a Bvtv. alkotmányosságát, hanem azt kellene megvizsgálnia, hogy az alapügyben eljár

másodfokú bíróság az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével – azon belül a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmával – összhangban értelmezte-e a Bvtv. 10/A. § (4) bekezdését?

- 21 A szabadságvesztésemet jelenleg is folyamatosan töltöm 2011. december 22. óta. Az EJEH-hez 2015. június 30-án kártérítési kérelmet nyújtottam be, így mivel az 2017. január 01-je előtt megtörtént, a Bvtv. 436. § (10) bekezdés b) pontja alapján jogosult voltam a Bvtv. 10/A. § (1) bekezdése szerinti kártalanítási igényt bejelenteni, amelyet a [REDACTED] Fegyház és Börtön útján a Szegedi Törvényszékhez 2017. március 30-án benyújtott kérelmemmel határidőben megtettem.
- 22 A bíróság a támadott végzésében egyértelműen a Bvtv. 10/A. § (4) bekezdését alkalmazva döntött úgy, hogy a jogvesztő határidő elmulasztását a terhemre róttá, mivel több mint 30 napra megszakadtak a jogsértő fogvatartási körülmények 2014. november 09-től 2015. június 25-ig, ezért csak 2015. június 26-tól vagyok jogosult a kártalanításra.
- 23 A T. Alkotmánybíróság IV/1833/2017. AB határozat 37. pontjában megállapította, hogy a Bvtv. 10/A. § (4) bekezdés utolsó mondata nyilvánvalóan az új kártalanítási jogintézmény hatálybalépését – azaz 2017. január 01. napját – követően előforduló megszakadási körülmények tekintetében alkalmazandó. Ez a jogszabály szövegéből is egyértelműen következik, hiszen az értelmező rendelkezés alkalmazási körét egyértelműen „e bekezdés” vonatkozásában állapítja meg.
- 24 A Bvtv. rám vonatkozó 436. § (10) – (11) bekezdései nem is tartalmazzák a fenti, megszakadásra vonatkozó előírást, sőt kifejezetten rögzítik, hogy a jogvesztő határidő 2017. január 01-től indul.
- 25 Mindezekre figyelemmel, álláspontom szerint a Győri Törvényszék – az átmeneti rendelkezéseket figyelmen kívül hagyva – a Bvtv. 10/A. § (4) bekezdésének alkalmazásával olyan körülményt értékelte a terhemre, amelynek 2017. január 01. előtt nem tehettem eleget. Magától értetődő ugyanis, hogy a fentiekben említett időszakban még nem is létező jogintézmény vonatkozásában előírt igényérvényesítési határidő betartása fogalmilag kizárt a jogszabály hatálybalépését megelőzően.
- 26 A másodfokú bíróság vitássá tett jogértelmezése tehát a vizsgált időszakban még nem létező jogszabályi kötelezettség megkövetelésével, azaz az elbírált időszakban még nem hatályos jogszabály alkalmazásával döntött a számomra hátrányosan a kártalanítási igényemről és ezzel álláspontom szerint megsértette az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében garantált visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmát, ezért a Győri Törvényszék Bpkf.493/2019/8. számú végzését meg kell semmisíteni a kérelmemet elutasító részében.

IV. ZÁRÓ RÉSZ

- 27 Jelen beadvánnyommal, legjobb tudomásom szerint akként nyilatkozom az Abtv. 31. §-a alapján, hogy ilyen tárgyban ügy még nem volt a T. Alkotmánybíróság előtt.

- 28 Az Abtv. 54. § (1) bekezdése alapján az alkotmánybírósági eljárás illetékmentes, erre tekintettel eljárási illetéket nem róttam le.
- 29 Nyilatkozom, hogy a Győri Törvényszék Bpkf.493/2019/8. számú végzését 2020. február 27. napján vettem kézhez.
- 30 Tájékoztatom a T. Alkotmánybíróságot, hogy ügyemben jelenleg nincs folyamatban sem felülvizsgálati eljárás, sem jogorvoslat a törvényesség érdekében, sem pedig perújítás.
- 31 Az Abtv. 52. § (5) bekezdésére, valamint 57. § (1a) bekezdésére, illetőleg az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel akként nyilatkozom, hogy a jelen ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványomban szereplő személyes adataim nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá.

Budapest, 2020. április 28.

Tisztelettel:

DR. BELCSÁK RÓBERT ÜGYVÉDI IRODA

Melléklet:

- P/1.: ügyvédi meghatalmazás
- P/2.: kártalanítás iránti kérelem
- P/3.: az ügyek egyesítéséről szóló végzés
- P/4.: panasz elbíráló határozat
- P/5.: panasz elbíráló határozat
- P/6.: áttételt elrendelő végzés
- P/7.: elsőfokú végzés
- P/8.: másodfokú végzés